

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, кандидата медичних наук, доцента ЗВО кафедри акушерства та гінекології №2 Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова Фурман Оксани Володимирівни на дисертаційну роботу аспірантки кафедри акушерства та гінекології №2 Боднарчук Олесі Віталіївни на тему : «Сучасні аспекти профілактики ранньої преєклампсії у жінок з ожирінням» , подану до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.107,що утворена згідно до наказу в.о. ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова №204 від 29 грудня 2023 року на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М.І. Пирогова №7 від 28 грудня 2023 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина».

1. Ступінь актуальності обраної теми.

Дисертаційне дослідження на тему "Сучасні аспекти профілактики ранньої преєклампсії у жінок з ожирінням" є надзвичайно актуальним і важливим у контексті сучасної акушерсько-гінекологічної практики. Ожиріння вагітних є серйозною медичною проблемою, що висуває нові виклики перед лікарями та науковцями у сфері жіночого здоров'я.

За останні роки спостерігається збільшення випадків ожиріння серед жінок у репродуктивному віці (приблизно 32% жінок віком від 18 до 39 років страждають від ожиріння), що веде до зростання ризику розвитку преєклампсії, особливо в ранніх термінах вагітності. Дане дослідження присвячено не лише виявленню зв'язку між ожирінням та ранньою преєклампсією, але і розробці ефективних стратегій профілактики цього ускладнення.

З урахуванням зростання впливу ожиріння на здоров'я жінок та плоду, дане дослідження може відкрити нові горизонти в області профілактики та лікування, спрямованих на забезпечення безпеки та успішних вагітностей у жінок з ожирінням. Такий науковий внесок може мати важливе значення для практикуючих лікарів, науковців, а також для жінок, які мають намір народити та зберегти своє здоров'я та здоров'я своїх майбутніх дітей.

Додатково, слід зазначити роль вітаміну D в контексті преєклампсії та його можливий вплив на жінок з ожирінням під час вагітності. Відомо, що вітамін D відіграє ключову роль у регулюванні імунної системи та вуглеводного

обміну в організмі. Дослідження показують, що низький рівень вітаміну D може бути пов'язаний зі збільшеним ризиком розвитку преєклампсії вагітних жінок.

У зв'язку з ожирінням може виникати дефіцит вітаміну D, оскільки цей вітамін зберігається в жирових тканинах. Такий дефіцит може поглибити вже існуючий стан запалення та дисбаланс імунної системи, що може сприяти розвитку преєклампсії.

Дослідження ролі вітаміну D у контексті профілактики ранньої преєклампсії у жінок з ожирінням може доповнити та розширити обсяг дисертаційної роботи. Аналіз впливу вітаміну D на елементи запалення, ангіогенезу та гемостазу може допомогти виявити додаткові механізми, які стоять за зв'язком між ожирінням і ранньою преєклампсією. Такий підхід може мати практичне значення для розробки рекомендацій щодо вітамінно-мінеральної підтримки та профілактики у вагітних жінок з ожирінням.

Додавання аспектів впливу вітаміну D до вашої роботи може розширити перспективи щодо можливих стратегій профілактики та лікування ранньої преєклампсії, особливо в групах жінок, які мають вищий ризик через ожиріння.

Результати даного дослідження мають потенціал вплинути на клінічну практику та політику здоров'я, надаючи нові наукові обґрунтування для розробки індивідуальних підходів до жінок з ожирінням у вагітності. Такий підхід може сприяти покращенню репродуктивного здоров'я жінок та зменшенню захворюваності на ранню преєклампсію, що є однією з ключових проблем сучасної акушерсько-гінекологічної медицини.

2. Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача.

Дисертанткою підготовлено та опубліковано 5 наукових праць, що відповідають вимогам Порядку присудження доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022р. №44; 1 статті у виданні, що індексується у міжнародній наукометричній базі даних Scopus. Дисертація та опубліковані наукові роботи здобувача можна визнати науковими.

3. Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях.

Наукова новизна дисертації полягає у кількох аспектах. Комплексний підхід до дослідження впливу помірного ожиріння та дефіциту вітаміну D на

вагітність та перинатальний період. Такий підхід може бути новаторським, оскільки враховує взаємодію різних факторів. Дисертація включає в себе використання різних методів, таких як клінічні, лабораторні, епідеміологічні та інші. Це дозволяє отримати повнішу картину впливу вивчених факторів. Аналіз соціально-економічних та гінекологічних аспектів: автор розглядає вплив соціально-економічних, гінекологічних та інших факторів на здоров'я вагітних жінок з ожирінням та дефіцитом вітаміну D. Такий аспект може доповнювати вже існуючі дані та відкривати нові перспективи дослідження. Виділення ефективності превентивної терапії на основі додаткового призначення вітаміну D вагітним жінкам з ожирінням та дефіцитом вітаміну D є важливим внеском у сферу клінічної практики та може визначати стратегії лікування у подальшому. Використання маркерів метаболізму може допомогти розкрити глибинні механізми впливу ожиріння та дефіциту вітаміну D на перебіг вагітності та здоров'я плода.

В опублікованих наукових працях здобувача викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації.

4. Наукова обґрунтованість отриманих результатів , наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Дослідження охоплює різні аспекти, такі як соціально-економічні фактори, анамнез, лабораторні параметри тощо. Це робить обґрунтування результатів більш повним та здатним враховувати різні аспекти проблеми.

Дослідження виявило асоціації між ожирінням, дефіцитом вітаміну D та різними аспектами здоров'я вагітних жінок. Це допомагає довести причинно-наслідкові зв'язки між досліджуваними факторами та показниками стану здоров'я. Обґрунтовано введення превентивної терапії та аналіз її ефективності на основі клінічних показників та результатів вагітності.

Отже, вивчення різних аспектів проблеми, використання різноманітних методів дослідження та аналіз результатів забезпечують наукову обґрунтованість отриманих даних у дисертації. Наукова обґрунтованість висвітлена у 4 висновках, котрі відповідають завданню дисертаційної роботи.

Висновки, наукові положення та рекомендації засновані на опрацьованих автором даних власного дослідження з проведенням відповідного статистичного аналізу, що є логічним підсумком отриманих результатів.

5. Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової роботи.

Обрані автором методів досліджень відповідають сучасним вимогам до наукових досліджень. Опановано методи дослідження, які було представлено у роботі, включаючи детальний аналіз результатів лабораторних та інструментальних методів обстеження та виконав усі поставлені завдання. Дисертант здійснив огляд літератури на достатньому рівні та провів порівняння отриманих даних із дослідженнями інших авторів, що було відображено в розділах даної дисертації.

Таким чином, можна зазначити, що автор оволодів методологією наукової діяльності, що забезпечило можливість виконання дослідження.

6. Теоретичне та практичне значення результатів дослідження.

Дисертація розкриває взаємозв'язки між ожирінням, дефіцитом вітаміну D та різними аспектами вагітності. Це допомагає в розумінні важливості правильного харчування, фізичної активності та достатнього рівня вітаміну D для збереження здоров'я вагітних жінок. Результати дослідження ідентифікують ризикові фактори, пов'язані з ожирінням та дефіцитом вітаміну D, що може бути корисно для планування індивідуалізованої медичної допомоги та профілактики ускладнень вагітності. Аналіз соціальних та гінекологічних аспектів ожиріння та дефіциту вітаміну D допомагає розуміти ширший контекст цих проблем та можливість розробки комплексних стратегій попередження та лікування.

Висновки дослідження можуть бути використані для розробки індивідуалізованих стратегій лікування та профілактики ожиріння та дефіциту вітаміну D у вагітних жінок. Врахування взаємозв'язку між ожирінням, дефіцитом вітаміну D та ризиком ускладнень вагітності дозволить покращити медичний нагляд та раннє виявлення проблем.

Отримані результати можуть бути використані для надання консультацій та освіти вагітним жінкам щодо здорового способу життя, важливості правильного харчування та вітамінного забезпечення. Розробка рекомендацій щодо оптимальної дози вітаміну D для попередження ускладнень вагітності дозволить оптимізувати використання вітамінних препаратів. Отже, дана робота має значення як для наукового співтовариства, так і для практичного впровадження отриманих результатів у сфері жіночого здоров'я та акушерства.

Дисертація виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова та є

фрагментом науково-дослідної роботи кафедри акушерства та гінекології №2: «Встановлення сучасних аспектів збереження та відновлення здоров'я жінок різних вікових груп» (номер державної реєстрації 0121U109714). Запропонована персоніфікована профілактична стратегія, викладена в дисертаційному дослідженні, впроваджена в «ВМКПБ № 1», Перинатальний центр «КНП ВОКЛ ім.М.І.Пирогова» ВОР, «Інномед - Пологовий будинок» для жінок із ожирінням з метою профілактики ранньої прееклампсії.

7. Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці.

Дисертанткою розроблена персоніфікована стратегія медикаментозної профілактики ранньої прееклампсії у жінок з ожирінням на прегравідарному етапі та під час вагітності. Результати дисертаційного дослідження та практичні рекомендації, які на них ґрунтуються можуть бути рекомендовані до використання у навчально-методичній та науковій роботі кафедр акушерсько-гінекологічного профілю вищих навчальних медичних закладів України, а також у практичній діяльності закладів охорони здоров'я первинної, вторинної ланки та високоспеціалізованих медичних закладах.

8. Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності.

Автор не порушував принципи академічної доброчесності при виконанні дисертаційного дослідження та написання роботи. Рукопис дисертації Боднарчук О.В. на тему: «Сучасні аспекти профілактики ранньої прееклампсії у жінок з ожирінням» обсягом 202 сторінки друкованого тексту було перевірено на плагіат програмним засобом «антиплагіатна Інтернет – система Unicheck». Рівень оригінальності становить 90,91 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальноживаними фразами.

ВИСНОВОК

За результатами ретельного аналізу дисертаційної роботи, присвяченої вивченню впливу ожиріння та дефіциту вітаміну D на перебіг вагітності, можна дійти наступних висновків. Авторка докладно виправдала актуальність обраної теми, а також показала її важливість для розуміння фізіологічних та патологічних аспектів вагітності. Методологія, використана у дослідженні, є добре обґрунтованою та відповідає поставленим завданням. Використання різноманітних методів, від клінічних спостережень до

лабораторних аналізів, підкреслює комплексність підходу. Авторкою були висвітлені результати, які чітко відображають вплив ожиріння та дефіциту вітаміну D на різні аспекти вагітності. Аналіз отриманих даних є системним та переконливим. В дисертації виявлено нові аспекти взаємозв'язку між фізіологією вагітності та факторами ризику. Отримані висновки можуть мати практичне застосування в покращенні медичного нагляду за вагітними та розробці індивідуалізованих стратегій лікування. Дослідження дозволяє розробити ефективні стратегії профілактики та управління ускладненнями вагітності в контексті ожиріння та дефіциту вітаміну D.

Отже, дані дисертаційного дослідження Боднарчук Олеси Віталіївни на тему: **«Сучасні аспекти профілактики ранньої прееклампсії у жінок з ожирінням»**, що представлена на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 «Медицина», вважаю, що робота актуальна для сучасного акушерства та гінекології, являє собою самостійно виконану працю, має наукову новизну та практичну значимість, адекватна поставленій меті та завданням. Дисертаційна робота відповідає вимогам до дисертації доктора філософії, які зазначені у Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022р. №44 та вимогам до оформлення дисертації відповідно до наказу МОН України №40 від 12.01.2017р. «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а Боднарчук Олеся Віталіївна заслуговує на присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 222 «Медицина» .

Рецензент:

к.мед.н., доцент ЗВО

кафедри акушерства і гінекології №2

ВНМУ ім. М.І. Пирогова

Оксана ФУРМАН

